

Верховний
Суд

Актуальна практика ККС ВС (за рішеннями об'єднаної палати)

Герман Анісімов,
суддя Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду,
секретар Третьої судової палати ККС ВС

Призначення покарання

01.06.2020. Постанова з висновком. Щодо правил призначення остаточного покарання (за сукупністю злочинів чи за сукупністю вироків), які підлягають застосуванню за наявності іншого обвинувального вироку (вироків) щодо цієї ж особи

Справа № 766/39/17

Провадження № 51-8867кмо18

При визначенні того, які з правил призначення остаточного покарання (за сукупністю злочинів чи за сукупністю вироків) підлягають застосуванню за наявності іншого обвинувального вироку (вироків) щодо цієї ж особи, слід керуватися саме часом постановлення попереднього вироку, а не часом набрання ним законної сили:

а) якщо злочин (злочини), за який (які) засуджено особу в цьому кримінальному провадженні, було вчинено до постановлення попереднього вироку, то остаточне покарання призначається за правилами, передбаченими ч. 4 ст. 70 КК (за сукупністю злочинів);

б) якщо злочин (злочини), за який (які) засуджено особу в цьому кримінальному провадженні було вчинено після постановлення попереднього вироку, але до повного відбуття покарання, то остаточне покарання призначається за правилами, передбаченими ст. 71 КК (за сукупністю вироків).

При цьому скасування судом апеляційної інстанції такого попереднього вироку в частині покарання з підстав неправильного звільнення від відбування покарання або у зв'язку з необхідністю призначити більш суворе покарання не перешкоджає застосуванню ст. 71 КК, оскільки в такому разі апеляційний суд не спростовує висновків суду першої інстанції щодо винуватості особи у вчиненні злочину і не скасовує вирок у цій частині, а навпаки посилює покарання чи вказує на необхідність його відбування реально.

23.09.2019. Постанова з висновком. Призначаючи остаточне покарання згідно з вимогами ч. 4 ст. 70 КК, суд має право вмотивовано вирішити питання про звільнення особи від відбування остаточного покарання з випробуванням (ст. 75 КК)

Справа № 199/1496/17

Провадження № 51-2631кмо19

Кримінально-правові норми, передбачені статтями 70, 75 КК не передбачають окремого порядку призначення покарання за сукупністю злочинів в тих випадках, коли особа, щодо якої було застосоване звільнення від покарання з іспитовим строком, вчинила до ухвалення вироку в першій справі інший злочин, за який вона засуджується до покарання, від відбування якого вона також звільняється з іспитовим строком.

Оскільки самостійне виконання таких вироків не засноване на вимогах закону про кримінальну відповідальність, призначаючи остаточне покарання згідно з вимогами ч. 4 ст. 70 КК, суд має право вмотивовано вирішити питання про звільнення особи від відбування остаточного покарання з випробуванням, та визначити іспитовий строк в порядку та в межах, передбачених ст. 75 КК.

25.06.2018. Постанова з висновком. Питання про призначення покарання за ст. 70 ч. 4 і ст. 71 КК, якщо за попереднім вироком особу звільнено за ст. 75 КК

Справа № 511/37/16-к

Провадження № 51-830км18

Коли після постановлення вироку у справі буде встановлено, що засуджений винен ще в кількох злочинах, одні з яких вчинено до, а інші – після постановлення першого вироку, покарання за останнім за часом вироком призначається із застосуванням як ст. 70, так і ст. 71 КК: спочатку – за правилами ч. 1 ст. 70 КК за сукупністю злочинів, вчинених до постановлення першого вироку; після цього – за правилами ч. 4 ст. 70 КК, потім – за сукупністю злочинів, вчинених після постановлення першого вироку; і остаточно – за сукупністю вироків відповідно до ч. 1 ст. 71 цього Кодексу.

У кримінально-правовій ситуації, коли вчинення нового злочину в період іспитового строку стає фактичною підставою для визнання (скасування) призначеного за попереднім вироком покарання у виді позбавлення волі, від відбування якого звільнялась особа, таким що належить відбувати реально, його самостійне виконання при застосуванні ч. 4 ст. 70 КК не допускається за наявності підстав для подальшого призначення остаточного покарання за правилами ч. 1 ст. 71 вказаного Кодексу.

14.06.2021. Постанова з висновком. Щодо правил призначення покарання особі, яка вчинила нові злочини як до так і після постановлення двох попередніх вироків, які виконувалися самостійно

Справа № 443/806/19

Провадження № 51-5994кмо20

«Попередній вирок» у відповідності до вимог ч. 1 ст. 71 КК України є вирок або вирoki, покарання за якими повністю не відбуте особою на час вчинення одного чи декількох нових кримінальних правопорушень.

У випадку, якщо особа вчинила кримінальне правопорушення, яким їй призначається покарання у виді позбавлення волі, до постановлення двох вироків по інших справах, кожен із яких виконується самостійно, зокрема, по одному із яких призначено покарання у виді позбавлення волі, яке належить відбувати реально, а інший вирок виконується самостійно у зв'язку з призначенням покарання у виді позбавлення волі, але зі звільненням від відбування покарання з випробуванням на підставі ст. 75 КК України, то при призначенні покарання вимоги ч. 4 ст. 70 КК України застосовуються тільки до вироку, яким особу засуджено до позбавлення волі, яке належить відбувати реально.

Якщо особа вчинила принаймні одне кримінальне правопорушення після постановлення двох попередніх вироків, які виконуються самостійно, і останнім (третім) вирокom особі призначається покарання, яке належить відбувати реально, припиняється окреме виконання обох попередніх вироків. Правовою підставою такого припинення щодо першого вироку є положення ч.3 ст.78 та ст.71 КК України, а правовою підставою припинення виконання другого вироку – положення ст.71 КК України. Остаточне покарання в такому випадку особі призначається на підставі ст. 71 КК України за сукупністю вироків, з урахуванням покарань, призначених за всіма (трьома) вирокami.

08.02.2021. Постанова з висновком. Щодо призначення покарання за кримінальні правопорушення, відповідальність за які передбачена однією статтею (частиною статті) Особливої частини КК, у випадку їх вчинення особою як до, так і після ухвалення попереднього вироку

Справа № 390/235/19

Провадження № 51-2177кмо20

Якщо в діях особи має місце повторність кримінальних правопорушень, передбачена ч. 1 ст. 32 КК, і ця особа засуджується за вчинення кількох тотожних кримінальних правопорушень, які кваліфікуються за однією статтею або частиною статті Особливої частини КК, і при цьому одне або кілька з них були вчинені до ухвалення попереднього вироку, а ще одне або декілька – після його ухвалення, то спеціальні правила ч. 4 ст. 70 КК не застосовуються. У такому випадку суд кваліфікує зазначені кримінальні правопорушення за однією статтею або частиною статті Особливої частини КК та призначає покарання, передбачене її санкцією, а остаточне покарання визначає за правилами ст. 71 КК за сукупністю вироків.

15.02.2021. Постанова з висновком. Щодо правил призначення покарання особі, яка була звільнена від відбування покарання з випробуванням, а потім було встановлено, що вона винна ще й в інших злочинах, вчинених до постановлення цього вироку (щодо застосування положень ч. 4 ст. 70)

Справа № 760/26543/17

Провадження № 51–3600кмо20

Якщо до особи, котра вчинила кримінальне правопорушення, вироком суду було застосоване звільнення від відбування покарання з випробуванням, а потім було встановлено, що вона винна ще й в інших злочинах, вчинених до постановлення цього вироку, в таких випадках питання про відповідальність особи за сукупністю вчинених нею кримінальних правопорушень має вирішуватись в залежності від того, чи залишається незмінним попередній вирок, за яким особа звільнена від відбування покарання з випробуванням, на момент постановлення нового вироку, і яке рішення приймає суд у новому вироку щодо покарання за злочини, вчинені до постановлення попереднього вироку.

У випадку, коли попередній вирок залишився незмінним і прийняте в ньому рішення про звільнення від відбування покарання з випробуванням зберігає свою законну силу, а новим вироком особі призначається покарання, яке вона має відбувати реально, положення ч. 4 ст. 70 КК щодо призначення остаточного покарання особі з урахуванням попереднього вироку не застосовуються, а кожний вирок – попередній, за яким особа звільнена від відбування покарання з випробуванням, та новий, за яким їй призначено покарання, що належить відбувати реально – виконуються самостійно.

У разі встановлення судом, що кримінальні правопорушення за новим вироком були вчинені особою до постановлення декількох попередніх вироків, за які особа засуджена до покарань, що належить відбувати реально, остаточне покарання призначається на підставі ч. 4 ст. 70 КК за правилами, передбаченими частинами 1-3 цієї статті, тобто шляхом поглинення менш суворого покарання більш суворим або шляхом повного чи часткового складання призначених особі покарань за новим вироком та попередніми вироками.

24.02.2020. Постанова з висновком. Щодо застосування амністії при вчиненні особою кількох злочинів, які утворюють сукупність

Справа № 148/871/17

Провадження № 51-3391кмо19

За умови вчинення особою кількох злочинів, які утворюють сукупність, питання звільнення від відбування покарання на підставі закону про амністію вирішується після визначення остаточного покарання за правилами ст. 70 КК, при цьому амністія до такої особи може бути застосована, якщо кожен зі злочинів підпадає під дію закону, яким оголошено амністію.

18.03.2019. Постанова з висновком. Застосування Закону «Про амністію у 2016 році» до особи, яка до закінчення іспитового строку (ст. 75 КК) знову вчинила умисний злочин. Незастосування ст. 71 КК при звільненні особи від відбування покарання на підставі Закону «Про амністію у 2016 році»

Справа № 137/84/17

Провадження № 51-5195кмо18

У випадку, якщо особа, яка була звільнена судом від відбування покарання з випробуваннями, і до закінчення визначеного судом іспитового строку знову вчинила умисний злочин, який не є тяжким та особливо тяжким, вона підлягає звільненню від відбування покарання за вчинення останнього злочину на підставі Закону України «Про амністію у 2016 році», за умови, якщо вона являється суб'єктом застосування цього Закону. У випадку, якщо особа попереднім вироком була засуджена за злочин, який виходячи з його тяжкості або переліку статей КК України не підпадає під дію Закону України «Про амністію у 2016 році», питання щодо застосування амністії може бути вирішено тільки щодо останнього злочину, і в таких випадках правила встановлені ст. 71 КК України, при призначенні покарання не застосовуються і попередній вирок виконується окремо.

Кваліфікація злочинів

28.09.2020. Постанова з висновком. Щодо кваліфікації дій особи за ч. 1 ст. 115 КК та за п. 1, 13 ч. 2 ст. 115 КК

Справа № 640/18653/17

Провадження № 51-543кмо20

За встановлення судом єдиного прямого визначеного умислу, спрямованого на заподіяння смерті двом або більше особам, вбивство однієї людини і замах на життя другої має кваліфікуватись як незакінчений злочин – убивство двох або більше осіб, оскільки єдиного злочинного наміру вбити двох осіб не було реалізовано з причин, що не залежали від волі винної особи, за відповідною частиною ст. 15 п. 1 ч. 2 ст. 115 КК незалежно від послідовності злочинних дій та за ч. 1 ст. 115 КК чи відповідним пунктом ч. 2 ст. 115 КК (або іншими спеціальними нормами, передбаченими в інших розділах Особливої частини КК) у разі наявності таких підстав.

12.02.2020. Постанова з висновком. Тлумачення поняття «злочин, пов'язаний з домашнім насильством».

Заборона п. 7 ч. 1 ст. 284 КПК щодо закриття кримінального провадження поширюється на осіб, які вчинили злочин, пов'язаний із домашнім насильством

Справа № 453/225/19

Провадження № 51-4000кмо19

Формулювання поняття «злочин, пов'язаний із домашнім насильством» є ширшим за поняття «домашнє насильство» у нормі ст. 126-1 КК і може полягати не лише у вчиненні цього злочину, а й в інших суспільно небезпечних діяннях, які мають ознаки домашнього насильства.

Таким чином, аналізуючи комплексний характер домашнього насильства та виходячи з тлумачення закону, до злочину, пов'язаного з домашнім насильством, на який поширюється заборона у п. 7 ч. 1 ст. 284 КПК, слід відносити не тільки злочин, передбачений ст. 126-1 КК, та злочин, що містить кваліфікуючу ознаку «вчинення злочину щодо подружжя чи колишнього подружжя або іншої особи, з якою винний перебуває (перебував) у сімейних або близьких відносинах», але й кримінальне правопорушення з ознаками діяння (дії або бездіяльність), поняття якого визначено у ст. 1 Закону від 7 грудня 2017 року № 2229-VIII «Про запобігання та протидію домашньому насильству».

Обов'язковою умовою визнання судом злочину – незалежно від його родового чи безпосереднього об'єкта – пов'язаним із домашнім насильством, є відображення зазначеного у формулюванні обвинувачення (у повідомленні про підозру, в обвинувальному акті) із встановленням органами досудового розслідування відповідних фактичних обставин (ступінь родинних відносин або спорідненості між потерпілим та винуватцем, характер насильства тощо). За відсутності цього гарантоване право на захист істотно порушено і, беручи до уваги імперативність приписів п. 19 ч. 1 ст. 7, частин 3, 6 ст. 22, ч. 1 ст. 337 КПК, унеможлиблює застосування згаданого інституту заборони закриття кримінального провадження щодо злочинів, передбачених ст. 125 КК.

Висновок: злочином, пов'язаним із домашнім насильством, слід вважати будь-яке кримінальне правопорушення, обставини вчинення якого свідчать про наявність у діянні хоча б одного з елементів (ознак), перелічених у ст. 1 Закону № 2229-VIII, незалежно від того, чи вказано їх в інкримінованій статті (частині статті) КК як ознаки основного або кваліфікованого складу злочину. Встановлена у п. 7 ч. 1 ст. 284 КПК заборона закриття кримінального провадження поширюється на осіб, які вчинили злочин, пов'язаний із домашнім насильством, за умови, що слідчі органи пред'явили особі таке обвинувачення і вона мала можливість захищатися від нього.

07.12.2020. Постанова з висновком. Щодо змісту положень ч. 4 ст. 152 і ч. 3 ст. 153 КК (у редакції Закону № 2295-VI від 01.06.2010) та ст. 152, ст. 153 КК (у редакції Закону № 2227-VIII від 06.12.2017) в контексті застосування зворотної дії кримінального закону в часі

Справа № 562/1629/17

Провадження № 51-1416кмо20

Висновки щодо застосування норм права:

1. Вирішуючи питання про застосування положень ст. 5 КК, висновок про те, чи скасовує закон про кримінальну відповідальність злочинність діяння, пом'якшує кримінальну відповідальність або іншим чином поліпшує становище особи, чи навпаки - встановлює кримінальну протиправність діяння, посилює кримінальну відповідальність або іншим чином погіршує становище особи, можна робити лише в контексті конкретних обставин справи, щодо конкретного діяння та конкретної особи.
2. Зміна диспозицій ч. 4 ст. 152 і ч. 3 ст. 153 КК у зв'язку з набранням чинності Законом № 2227-VIII від 06.12.2017 не свідчить про декриміналізацію чи навпаки – криміналізацію окремих дій. Між попередньою та новою редакціями зазначених норм закону про кримінальну відповідальність має місце правова наступність.
3. Відповідно до ч. 1 ст. 152 КК (в редакції Закону № 2227-VIII від 06.12.2017) зґвалтування є кримінальним правопорушенням з альтернативними ознаками об'єктивної сторони. Вчинення особою різних форм статевого проникнення щодо однієї і тієї ж особи слід розглядати як одиничне кримінальне правопорушення. Якщо в межах єдиного умислу особи одні з цих форм виявилися вдалими, а ніші – ні, скоєне все одно слід розглядати як закінчене кримінальне правопорушення.
4. Санкція ч. 4 ст. 152 (в редакції Закону № 2227-VIII від 06.12.2017) пом'якшує кримінальну відповідальність особи порівняно з санкціями ч. 4 ст. 152 та ч. 3 ст. 153 КК (в редакції Закону № 2295-VI від 01.06.2010), що передбачали кримінальну відповідальність за ці ж самі дії. Тому, в даному випадку, має місце застосування положень ч. 1 ст. 5 КК щодо зворотної дії закону про кримінальну відповідальність у часі.

19.11.2018. Постанова з висновком. Визначення поняття «сховище» у контексті ст. ст. 185, 186, 187 КК

Справа № 205/5830/16-к

Провадження № 51-2436кмо18

Огороджена територія, у тому числі приватного домоволодіння, може бути віднесена за своїми ознаками до поняття «сховище», виходячи з характеру огорожі (розміру, конструкції, цілісності тощо), наявності інших пристосувань, засобів (охорони, сигналізації, собак, освітлення, засувів, гачків, замків на воротах і хвіртках тощо), які об'єктивно перешкоджають вільному доступу сторонніх осіб, а також інших ознак, які дозволяють ідентифікувати вказану територію як таку, що має призначення постійного або тимчасового зберігання матеріальних цінностей (тобто є сховищем).

При цьому в кожному конкретному кримінальному провадженні, де обвинувачення за ч. 3 ст. 185 КК (ч. 3 ст. 186, ч. 3 ст. 187 КК) включає кваліфікуючу ознаку «проникнення у сховище», належить встановити об'єктивні обставини, які дозволяють ідентифікувати відповідне місце чи територію як «сховище». Ці обставини, з огляду на положення ст. 91–94 КПК, підлягають обов'язковому доказуванню, а зібрані та надані суду докази – відповідній оцінці.

07.06.2021. Постанова з висновком. Щодо ознаки складу злочину «розбій, поєднаний з проникненням у житло, інше приміщення чи сховище» у випадку, коли особа хоч і на законних підставах знаходилась у приміщенні, проте заволоділа майном, яке зберігалось в місці з обмеженим доступом

Справа № 755/7958/17

Провадження № 51-1372кмо20

У випадках, коли при вчиненні розбою винний вилучає майно з житла, іншого приміщення чи сховища, до якого немає вільного доступу, застосовуючи при цьому погрозу насильством небезпечним для життя чи здоров'я до особи, яка відповідно має такий доступ, використовуючи таким чином вказану особу, що діє під психічним примусом (ч. 2 ст. 40 КК), його дії слід кваліфікувати як розбій, вчинений з проникненням у житло, інше приміщення чи сховище (ч. 3 ст. 187 КК), оскільки за вказаних обставин винний здійснює опосередковане проникнення до житла, іншого приміщення чи сховища, до якого немає вільного доступу.

16.11.2020. Постанова з висновком. Щодо наявності (відсутності) складу кримінального правопорушення (шахрайства) у діянні особи, котра отримала соціальну допомогу внаслідок подання недостовірних відомостей про доходи та майновий стан, фактично маючи право на таку допомогу на іншій, ніж зазначена в її зверненнях, підставі та щодо виду правовідносин (цивільних чи кримінально-правових), пов'язаних із способом отримання допомоги

Справа № 159/3357/18

Провадження № 51-2570кмо19

З огляду на положення ч. 1 ст. 61 Конституції України, ч. 1 ст. 2, частин 1, 3 ст. 3 КК, саме собою встановлення в Законі № 1768-III механізму повернення органу соціального захисту надміру виплачених коштів не виключає притягнення особи до кримінальної відповідальності за шахрайство (ст. 190 цього Кодексу) за умови, якщо в діянні особи є всі елементи складу вказаного кримінального правопорушення і під час звернення за державною соціальною допомогою не було жодних правових підстав для її призначення цій особі.

29.03.2021. Постанова з висновком. Щодо визначення ознак суб'єкта злочину, передбаченого ч. 2 ст. 369-2 КК, а також ознак адресата протиправного впливу

Справа № 554/5090/16-к

Провадження № 51-1878кмо20

Суб'єктом кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 369-2 КК, є будь-яка фізична осудна особа, що досягла віку кримінальної відповідальності на момент його вчинення, яка, за усвідомленням того, хто пропонує, обіцяє або надає неправомірну вигоду, здатна здійснити реальний вплив на особу, уповноважену на виконання функцій держави чи місцевого самоврядування.

За відсутності змістовної складової примітки ст. 369-2 КК через посилання в ній на пункти 1 – 3 ч. 1 ст. 4 Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції», що втратив чинність на момент вчинення злочину, правозастосовник має підстави вважати поняття «особа, уповноважена на виконання функцій держави» оціночним і встановлювати його зміст за правилами вузького підходу до тлумачення, де належність слідчих до осіб, уповноважених на виконання функцій держави, з огляду на їх правовий статус і повноваження не викликає сумнівів.

02.12.2019. Постанова з висновком. Щодо притягнення особи до кримінальної відповідальності за ч. 1 ст. 389 КК, яку було притягнуто до адміністративної відповідальності за ч. 3 ст. 126 КУпАП

Справа № 612/712/16-к

Провадження № 51-2148кмо18

Притягнення до кримінальної відповідальності за ч. 1 ст. 389 КК, зокрема за ухилення від виконання покарання у виді позбавлення права керування транспортними засобами особи, котру вже було притягнуто до адміністративної відповідальності за ч. 3 ст. 126 КУпАП (керування автомобілем особою, позбавленою права керування транспортними засобами), виключається у випадку, коли юридичні заходи та наслідки правового реагування на суспільно небезпечну поведінку є непередбачуваними та непропорційними для такої особи; встановлені факти, які двічі призвели до притягнення до відповідальності, були нерозривно пов'язані між собою, а оцінка у кримінальному провадженні по суті стосувалася тих самих фактів, що досліджувались у провадженні про адміністративне правопорушення, і значну їх частину покладено в обґрунтування кримінального обвинувачення. У цьому випадку обвинувачення є несумісним із гарантіями, передбаченими у ст. 4 Протоколу № 7, а ухвалення обвинувального вироку суперечить приписам ч. 3 ст. 2 КК.

15.02.2021. Постанова з висновком. Щодо визнання офіційним документом Декларації про готовність до експлуатації об'єкта та щодо кваліфікації дій особи, яка зазначає недостовірні дані у Декларації про готовність об'єкта до експлуатації

Справа № 727/5768/18

Провадження № 51-1328кмо19

Декларація про готовність до експлуатації об'єкта, який належить до I- III категорії складності, яка складена, видана чи посвідчена відповідною особою в межах її компетенції за визначеною законом формою та з належними реквізитами є офіційним документом.

Наведення недостовірних даних у декларації про готовність об'єкта до експлуатації містить склад адміністративного правопорушення за умови, якщо в діянні особи є всі елементи його складу, передбачені ч. 13 ст. 96 КУпАП (у редакції Закону України № 320-VIII від 09 квітня 2015 року).

За змінами, внесеними до КК Законом України «Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України щодо імплементації до національного законодавства положень ст. 19 Конвенції ООН проти корупції» № 746-VII від 21 лютого 2014 року, зловживання владою або службовим становищем, передбачене відповідними частинами ст. 364 КК, охоплює своїм змістом як діяння, вчинені із використанням службового становища всупереч інтересам служби, що формально знаходяться в межах компетенції службової особи, так і явно виходять за межі її компетенції.

29.09.2021. Постанова Третньої судової палати ККС з висновком. Щодо застосування норм права, передбачених частинами ст. 364 КК

Справа № 682/3004/15-к

Провадження № 51-1350км21

За змінами, внесеними до КК Законом України «Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України щодо імплементації до національного законодавства положень ст. 19 Конвенції ООН проти корупції» № 746-VII від 21 лютого 2014 року, зловживання владою або службовим становищем, передбачене відповідними частинами ст. 364 КК, охоплює своїм змістом як діяння, вчинені із використанням службового становища всупереч інтересам служби, що формально знаходяться в межах компетенції службової особи, так і явно виходять за межі її компетенції.

Зміна диспозицій ч. 1 ст. 364 і ч. 1 ст. 365 КК у зв'язку з набранням чинності Законом № 746- VII від 21 лютого 2014 року не свідчить про декриміналізацію чи навпаки - криміналізацію окремих дій. Між попередньою та новою редакціями зазначених норм закону України про кримінальну відповідальність має місце правова наступність.

Перевищення влади або службових повноважень службовою особою, яка не є працівником правоохоронного органу, є різновидом зловживання владою чи службовим становищем, передбаченого відповідними частинами статті 364 КК.

Актуальні проблеми

14.09.2020. Постанова з висновком. Щодо підстав для кваліфікації дій особи за кваліфікуючою ознакою «повторно»

Справа № 591/4366/18

Провадження № 51-1122кмо20

Єдиною підставою для здійснення кримінально-правової кваліфікації дій особи за кваліфікуючою ознакою «повторно» без постановлення обвинувального вироку суду стосовно цієї особи за першим епізодом, який дає підстави для кваліфікації ознаки «повторно», є розгляд першого і наступних однорідних або тотожних злочинів у одному кримінальному провадженні.

Таким чином, у ситуації, коли в одному кримінальному провадженні розглядається два і більше епізоди вчинення тотожних чи однорідних злочинів, для повторності злочинів не має значення, була чи не була особа засуджена за раніше вчинений злочин. Проте у випадку розгляду різних кримінальних проваджень стосовно однієї особи, така обставина має значення, а тому повторність має місце лише у разі постановлення щодо особи обвинувального вироку за тотожний чи однорідний злочині в іншому кримінальному провадженні.

05.04.2021. Постанова з висновком. Щодо застосування положень ст. 49 КК та порядку визначення строків давності для звільнення особи від кримінальної відповідальності

Справа № 328/1109/19

Провадження № 51-5464кмо20

Особа звільняється від кримінальної відповідальності, якщо з дня вчинення нею кримінального правопорушення і до дня набрання вироком законної сили минули зазначені у ч. 1 ст. 49 КК диференційовані строки давності за умови, що протягом вказаних строків особа не вчинила нового злочину, за винятком нетяжкого злочину, за який передбачено покарання у виді позбавлення волі на строк не більше двох років (перебіг давності не перерваний); особа не ухилялася від досудового слідства або суду (перебіг давності не зупинявся); законом не встановлено заборону щодо застосування давності до вчиненого особою злочину.

Перебіг строків давності зупиняється, якщо особа, котра вчинила кримінальне правопорушення, ухилилася від досудового розслідування або суду. У цьому разі перебіг давності відновлюється з дня з'явлення особи із зізнанням або її затримання. Одночасно факт умисного вчинення особою будь-яких дій, спрямованих на ухилення від слідства або суду є обставиною, яка виключає благополучне закінчення строків давності, і зупиняє диференційовані строки, визначені в ч. 1 ст. 49 КК. В цьому випадку закон передбачає загальний строк давності притягнення до кримінальної відповідальності осіб, які ухиляються від слідства чи суду: п'ятнадцять років з часу вчинення злочину, п'ять років – з часу вчинення кримінального проступку. За таких обставин час, який минув із дня вчинення кримінального правопорушення до дня, коли особа почала ухилятися від слідства або суду, не втрачає свого значення, а зберігається і зараховується до загального строку давності, що продовжує спливати. Крім того, до загального строку також зараховується період такого ухилення, а також проміжок часу, що пройшов із дня з'явлення особи із зізнанням або затримання до дня набрання вироком законної сили.

02.12.2019. Постанова з висновком. Щодо призначення покарання за замах на вчинення злочину, за який у санкції статті Особливої частини КК альтернативно передбачено захід примусу – довічне позбавлення волі, з урахуванням положень ст. 68 КК

Справа № 664/425/16-к

Провадження № 5790кмо18

При призначенні покарання особам, винним у вчиненні замаху на злочин, за який у санкції статті Особливої частини КК альтернативно передбачено захід примусу – довічне позбавлення волі, правила ч. 3 ст. 68 КК не застосовуються, оскільки найбільш суворим видом покарання у санкції закону залишається довічне позбавлення волі, а воно є таким, що виключає можливість визначення його двох третин. У такому випадку підлягають застосуванню лише правила ч. 4 ст. 68 цього Кодексу.

29.11.2021. Постанова з висновком. Щодо підстав звільнення від кримінальної відповідальності за ч. 4 ст. 309 КК

Справа № 357/11205/19

Провадження № 51-2776кмо21

Згідно з ч. 4 ст. 309 КК особа, яка добровільно звернулася до лікувального закладу і розпочала лікування від наркоманії, звільняється від кримінальної відповідальності за дії, передбачені ч. 1 ст. 309 КК. Підставою для звільнення від кримінальної відповідальності у такому випадку є добровільне звернення до лікувального закладу особи, яка хворіє на наркоманію, та розпочате нею лікування від наркоманії.

Добровільним в контексті ч. 4 ст. 309 КК слід вважати таке звернення особи до лікувального закладу, яке здійснюється за її особистою згодою, або згодою законного представника, що мало місце до моменту виходу суду першої інстанції до нарадчої кімнати для ухвалення рішення у кримінальному провадженні. Для застосування цієї норми попередній факт перебування особи на обліку осіб, які незаконно вживають наркотичні засоби або психотропні речовини, не є визначальним, оскільки факт захворювання на наркоманію у такої особи може бути встановлено вперше.

Верховний
Суд

Дякую за увагу!